

Demokratian vahvistaminen globaalisti vaatii pitkäjänteisyyttä

Demokratian vahvistaminen globaalisti vaatii Suomelta pitkäjänteistä ja johdonmukaista toimintaa. Tästä olivat yhtä mieltä KPT:n webinaariin osallistuneet kansanedustajat yli puoluerajojen.

Kehityspoliittisen toimikunnan (KPT) asiantuntijaryhmän laatima tuore julkaisu muistuttaa, että pitkään jatkuneen myönteisen demokratiakehityksen jälkeen suunta on kääntynyt. Epävarmassa tilanteessa demokratia voi heikentyä missä päin maailmaa tahansa. Nämä olivat lähtökohdat KPT:n webinaarissa, jonka paneelissa kuultiin eri puolueiden kansanedustajien evästyksiä demokratian vahvistamiseksi kehityspolitiikassa ja ulkosuhteissa.

Vuoden alussa KPT:n uutena puheenjohtajana aloittanut kansanedustaja Sofia Vikman (kok.) korosti, että demokratian vaaliminen vaatii kaikkialla maailmassa erityistä valppautta.

"Demokratia ei murru äkillisesti, vaan yleensä vähitellen liu'utaan pois demokraattisista käytännöistä", Vikman totesi. Hän korosti, että demokratian puolustaminen vaatii erilaisia lähestymistapoja ja keinoja eri tilanteisiin.

"Nyt täytyy entistä määrätietoisemmin kiinnittää huomiota siihen, miten toimitaan heikkenevän demokratian olosuhteissa."

Demokratian taantuma vaatii toimenpiteitä

Paneeliin osallistuneiden kansanedustajien mielestä KPT:n raportti (Demokratia vaatii vahvistamista kaikkialla) on hyvä muistutus siitä, että demokratian taantuma eri puolilla maailmaa vaatii myös Suomessa nykyistä syvempää pohdintaa demokratiatyön vahvistamisesta ja demokratian tilaan reagoimisesta.

Puheenvuoroissa korostuivat pitkäjänteisen ja johdonmukaisen toiminnan merkitys.

Johdonmukaisuus tarkoittaa, että demokratian edistäminen otetaan huomioon kehityspolitiikan ohella myös muilla poliittikalohkoilla, esimerkiksi kauppapolitiikassa.

Eva Biaudet (r.) huomautti, että demokratian edistäminen kietoutuu olennaisesti ihmisoikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja vähemmistöjen aseman edistämiseen.

"Sukupuolten tasa-arvon ja vähemmistöjen aseman tukeminen tarkoittaa kohdistettuja toimia, joilla demokratiaa kehitetään. Esimerkiksi koulutuksessa näitä elementtejä tulisi olla aina mukana", Biaudet sanoi.

Hänen mielestään yksi konkreettinen toimi Suomelta olisi myös ihmisoikeuspuolustajien suojelumekanismi, joilla voidaan suojella demokratian ja ihmisoikeuksien puolustajia.

"Monelta maalta tällainen mekanismi löytyy, mutta Suomella sitä ei vielä ole ja sen perustaminen voisi olla paikallaan", Biaudet esitti.

Demokratiatuessa katsottava yli vaalikausien

Sari Tanus (kd.) painotti, että muun kehityspolitiikan tavoin myös demokratian tukemista tulisi katsoa pitkäjänteisesti yli vaalikausien. Hän painotti kansanvaltaisen yhteiskunnan perusasioita, joita ovat esimerkiksi ihmisoikeudet ja sananvapaus.

"Näitä asioita tulee pitää esillä ja niitä pitää vaatia myös kumppanimailta kehitysyhteistyössä, poliittisissa suhteissa ja yritystoiminnassa. Lisäksi on huolehdittava, että olemme myös Suomessa esimerkkimaa näissä asioissa", Tanus korosti.

Olga Oinas-Panuma (kesk.) sanoi, että Suomen vahvaa demokratia- ja koulutusosaamista kannattaa viedä maailmalle. Samalla on tärkeää lisätä tietoa Suomessa, miksi muita yhteiskuntia kannattaa tukea demokratian ja tasa-arvon saavuttamiseksi.

"Työtä demokratian edistämiseksi tulee tehdä pitkäjänteisesti yhteistyössä poliitikkojen ja järjestöjen kanssa. Myös asiantuntijoita kannattaa kuunnella", Oinas-Panuma totesi. Johannes Koskisen (sd.) mielestä demokratian edistämässä keinovalikoimiin tulee tarvittaessa kuulua myös avun ehdollistaminen, oli sitten kyse kehitysyhteistyöstä, kehitysluotoista tai kauppasuhteista.

"Ehdollistamisen tulee pohjautua tietoon kohteena olevan maan tilanteesta, jotta ehdollistaminen toisi tulosta. Kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseksi olisi myös tärkeää tuen läpinäkyvyys, jotta kansalaiset näkevät sen menevän korruption sijaan oleellisiin asioihin", Koskinen sanoi.

Suomen kannattaa olla aktiivinen EU:ssa

Koskinen korosti, että omien kehityspoliittisten toimien ja kahdenvälisen suhteiden ohella Suomen kannattaa vaikuttaa aktiivisesti kansainvälisillä foorumeilla, jotta demokratia ja ihmisoikeudet ovat esimerkiksi EU:ssa mukana riittävällä painoarvolla.

Myös Jussi Saramo (vas.) korosti monenkeskisen yhteistyön ja oikeudenmukaisten kansainvälisten pelisääntöjen merkitystä.

"Suomen tulisi panostaa pitkäjänteiseen toimintaan demokratian puolustamisessa ja välttää tempoilevia ratkaisuja. Toiminnan tulee pohjautua aina omaan arvopohjaan. Asioita ei tule tehdä EU:n tai liittolaisten suurvaltapolitiittisten tavoitteiden vuoksi", Saramo totesi.

Veijo Niemi (ps.) nosti esille huolen ilmastonmuutoksen vaikutuksista, jotka uhkaavat tulevaisuudessa ihmisten elinoloja laajoilla alueilla päiväntasaajan molemmin puolin. Tämä on vakava uhka myös demokratialle ja yhteiskuntien vakaudelle

"Oleellista olisi saada muutoksia myös maailmantalouteen. Lisäksi YK:n, EU:n ja Naton kaltaisten toimijoiden tulisi tarttua nykyistä väkevämmin eri puolilla maailmaa meneillään oleviin sotiin. Rauha on edellytys demokratialle", Niemi sanoi.